

Landsbygdsriksdagens ställningstaganden

Söndag 7.10 Skärgårdscentrum Korpoström

Följande teman och ställningstaganden har godkänts i plenum:

NÄRDEMOKRATI – OCH FÖRHÅLLET MELLAN BY OCH KOMMUN

1. Riktningen för beslutsfattande måste ändras från uppifrån-ner till nerifrån-upp. Regeln bör vara att de beslutande organen i kommunen bereder möjligheter för de sociala gemenskaperna, såsom byar och stadsdelar, att uttala sig innan beslut fattas.
2. Om ett område (geografiskt definierad gemenskap) eller en socialt eller kulturellt definierad gemenskap inom kommunen så kräver (en stadsdel, by eller annat självorganiserat område) skall ett jämbördigt partnerskap mellan området och kommunen, med beslutanderätt och budgetmakt, skapas för att handha den service som områdets innevånare anser är ändamålsenligt.
3. Brukarstyre med beslutanderätt skall tillämpas i kommunala serviceenheter när brukarna så kräver.
4. Försöksprojekt med deltagande budgetering skall startas inom kommunerna.
5. Närdemokratiutvecklingen skall stödas av en realistisk resursplanering.

förverkligas av

- Fullmäktige på basen av givna vallöften i valet 2012

- Regering och riksdag i samband med förnyandet av kommunallagen

6. En folkbildnings- och aktiveringskampanj kring de nya demokratiska möjligheterna genomförs av folkbildningsorganisationerna med dels fullmäktigeledamöter och dels civilsamhällets aktörer som målgrupper.
7. Riksdag och regering bör snarast möjligt göra de lagändringar som krävs för att man vid nationella val skall kunna genomföra folkomröstningar och utse representanter till regionala nämnder.
8. Varje kommun bör under år 2013 utse en arbetsgrupp som inom två år skall ge förslag på hur närdemokratin och brukarstyret kan förverkligas inom kommuner och vid behov se över förvaltningsstadgan.

TRAFIK- OCH TELEFONFÖRBINDELSERNA I SKÄRGÅRDEN

Trafikförbindelserna

9. Landsbygdsriksdagen kräver att regeringen och respektive ansvariga myndigheter i samråd med lokal befolkningen/lokala aktörer:
 - a. utarbetar ett långsiktigt trafikpolitiskt program för skärgårdstrafiken
 - b. I statens budget anslår tillräckliga medel för att garantera ändamålsenliga, trygga och tillräckligt omfattande skärgårdskommunikationer som befrämjar utvecklingen av skärgårdsområdena
 - c. Anslår skilda medel för förbindelsebåtsbryggorna
 - d. Vid offertbegäran för trafiken på enskilda rutter förutsätter en förnyelse av fartyg

för skärgårdsförhållanden

e. Skärgårdsbornas förkörsrätt bör garanteras och utvecklas.

Telefonförbindelserna

10. I och med att de ledande telefonoperatörerna upphört att underhålla det fasta telefonnätet i skärgården har möjligheterna till fasta telefonförbindelser upphört i stora delar av skärgården. Skärgårdsborna har som följd av detta blivit helt beroende av mobiltelefonförbindelser. Landsbygdsriksdagen kräver därför att
 - a. Kommunikationsverket åläggs att i samråd med lokala aktörer och operatörerna att säkerställa att telefonhörbarheten fungerar i hela skärgården
 - b. Kommunikationsverket utarbetar ett system som möjliggör att nödsamtal kan ringas även under exceptionella förhållanden. Närmast är det fråga om att linkarna ska fungera även under situationer med längre strömavbrott (minimum 12 timmar)

DE SMÅSKALIGA ENERGILÖSNINGARNAS MÖJLIGHETER I FRAMTIDEN

11. En ökad lokal kunskap om småskaliga lösningar för energiproduktion samt kombination av olika system kan öka den lokala självförsörjningen. Det behövs fortsättningsvis information, incitament och debatt, exempelvis energirådgivare.
12. Vi kan använda marknadskrafterna också lokalt. Vettiga, småskaliga och samtidigt driftssäkra energilösningar, som kan kombinera olika kompletterande energiformer, kan ge nya företagsnischer ute på landsbygden.
13. Kommunerna är viktiga då det gäller stöd för nya idéer och strategier som stärker den lokala energiproduktionen. Markplanering och tillståndsärenden bör anpassas enligt detta. Kommunen och byarna bör ställa krav på del av avkastningen i förhandlingarna med vindkraftsbolagen, t.ex. ”bygdemedel”.
14. Vi kan med nyskapande lösningar föregå med exempel för den nationella energipolitiken. Landsbygdsriksdagen kräver att lagstiftningen ändras för att bättre stöda småskaliga energilösningar.

FIBERPOLITIK OCH BYANÄT

15. Det behövs statsgarantier för lån till byanät för att enkelt och effektivt komma igång med fiberbygget.
16. Alla kopplingspunkter till operatörernas fibernät bör offentliggöras. Byanäten måste ha rätt att koppla upp sig till dessa till en skälig kostnad.
17. Nätägare och tjänsteleverantörer bör skiljas åt så att nätägaren inte kan hindra ett fritt tjänsteutbud.

BEHÖVER LANDSBYGDEN ETT NATIONELLT SERVICEROGRAM? VILKEN ÄR SENIORERNAS ROLL?

Landsbygdsriksdagen anser att

18. ett långsiktigt nationellt landsbygdens serviceprogram å det snaraste bör utarbetas vid Finansministeriet i enlighet med det "Landsbygdspolitiska åtgärdsprogrammet för 2012-2015".
19. ovannämnda styrdokument förverkligas genom ett brett nätverkssamarbete mellan offentliga, privata och tredje sektorn, i vilket den offentliga, den privata och tredje sektorn skall vara representerade, med syftet att landsbygdsperspektivet beaktas i all lagberedning, lagstiftning, tolkning och implementering, avlägsna hinder och överlappningar inom lagstiftningen. Den politiska styrningen och den offentliga förvaltningen bromsar det förvaltnings- och sektoröverskridande samarbetet. Detta gäller också mellan den offentliga, den privata och tredje sektorn befrämja flexibla servicemodeller för alla åldrar som bygger på öppenhet, delaktighet, brett samarbete och verkliga behov.

NORDISKT SAMARBETE FÖR EN LEVANDE LANDSBYGD

20. Kartlägga och identifiera vilka organisationer som arbetar med lokal utveckling (HNSL, byaorganisationer på riksnivå i Norden).
21. Skapa ett fungerande och enkelt kommunikationsnätverk mellan olika aktörer.
22. Kontakter, erfarenhetsutbyte och samspel med gräsrotsnivån.
23. Utveckla/vidga socialmedia eller andra forum.
24. Skapa vänortsutbyte (nätverksenheter i olika länder).
25. Planera och starta gemensamma nordiska utvecklingsprojekt som borde finansieras av Nordiska rådet.
26. Man måste föra en stark landsbygdspolitik enligt statsrådets landsbygdspolitiska redogörelses riktlinjer, samt garantera tillräckliga resurser (tjänster + pengar) för YTR (TEM + YTR).

NÄRMAT SOM EN KULTURELL OCH POLITISK HANDLING

Närmat är lokalt odlad, producerad och konsumerad mat av varierande förädlingsgrad. Produktionen av lokal mat skapar arbetsplatser och stöder den lokala ekonomin.

Ställningstaganden och förslag till åtgärder:

27. Kommunerna uppmanas att utarbeta lokala kommunala matstrategier för kommunal upphandling för att öka användningen av närproducerade råvaror i kommunala kök.
28. De statliga finansieringsverktygen skall aktivt riktas till rådgivande och utbildande organisationsverksamhet som siktar på matkulturfostrande projekt och program för människor i alla åldrar. (FS4H, Marthaförbundet, producentorganisationer, konsumentrörelser och hälsobefrämjande organisationer)
29. Den lokalt fångade fisken, den lokalt odlade grödan och det lokalt uppfödda djuret som även processas lokalt, minskar det ekologiska avtrycket och är både energi- och miljöbesparande.
30. Producenten och konsumenten samverkar enligt principen om matsuveränitet.

KULTURENS BETYDELSE FÖR SYSSELSÄTTNINGEN I GLESBYGDEN

31. stöda mikro- och kulturföretag
32. synliggöra och använda landsbygdens kulturaktörer, deras produkter och tjänster
33. öka samarbete mellan kulturaktörer och andra sektorer, som skolor, företag och vårdenheter
34. satsa särskilt på barn och unga, och användning av media som påverkningskanal